

ת"פ 11592/05/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 11592-05-19 מדינת ישראל נ' פלוני (עציר)

לפני כבוד השופט שמאי בקר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד יניב זוסמן
נגד
הנאשמים פלוני (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד בני ניומן

גזר דין

כתב האישום המתוקן, ההסדר והטיעונים לעונש

1. הנאשם פלוני, (להלן: הנאשם) הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן שבמסגרתו יוחסו לו עבירות של איומים לפי ס' 192 לחוק העונשין, תקיפה של בת זוג לפי ס' 382 (ב) לאותו החוק, חבלה במזיד ברכב לפי ס' 413 ה, החזקה בסמים שלא לצריכה עצמית לפי ס' 7 (א) + 7 (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים, נהיגה פוחזת של רכב לפי ס' 338 (א) (1) לחוק העונשין, נהיגה תחת השפעת סמים לפי ס' 62 (3) לפקודת התעבורה, נהיגה בזמן פסילה של בית משפט עבירה לפי ס' 67 לפקודת התעבורה, ונהיגה ברכב ללא ביטוח לפי ס' 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי.

2. על פי עובדות כתב האישום, בחלקו הכללי, הנאשם והמתלוננת הם בני זוג ידועים בציבור מזה כ-11 שנים, מתגוררים יחדיו, ולהם שלושה ילדים קטינים.

עוד מתואר שם, כי ביום 24.5.2017 קבע בית המשפט כי הנאשם פסול מלהחזיק רישיון נהיגה בפועל למשך שנתיים מיום שחרורו מבית הסוהר (1.1.2018).

על פי כתב האישום, הרי שבסמוך לביצוע האירועים המתוארים להלן, השתמש הנאשם בסמים מסוכנים מסוג קוקאין, MDMA ו-Methamphetamine.

כתב האישום מספר כיצד ביום 28.4.2019, בשעה 04:00 לפנות בוקר, במהלך יכוח בין הנאשם לבין המתלוננת

בדירתם, סירבה היא למסור לו את מפתחות רכבה, בין היתר נוכח היותו פסול לנהיגה. חרף סירובה של המתלוננת, נטל הנאשם את מפתחות ה"ספייר" של רכבה, ויצא מהדירה.

בהמשך אותו היום, בשעה 09:00, נהג הנאשם ברכבה של המתלוננת, והגיע למקום עבודתה בגן ילדים; המתלוננת ביקשה מהנאשם לעזוב את המקום, והוא עשה כן.

ברם, בהמשך אותו היום, בשעה 12:30, שב הנאשם אל מקום עבודתה של המתלוננת, ואמר לה: "למי את קוראת קוקסינל אני דוקר אותך"; לאחר מכן, רדף אחר המתלוננת והפציר בה להכנס לרכבה; המתלוננת ברחה מפני הנאשם והזעיקה את המשטרה.

בהמשך, נסה המתלוננת אל תוך מקום עבודתה. הנאשם רדף אחר המתלוננת, ולעיני סייעת אחרת שעבדה באותה עת בגן הילדים, תפס את ידה בחוזקה. לאחר מכן, עזב הנאשם את יד המתלוננת ואמר לה: "זה לא נגמר".

המשטרה הוזעקה והגיעה למקום עבודתה של המתלוננת, ואז התקשר אליה הנאשם (שכבר עזב את המקום) ואמר לשוטר (בטלפון), בנוכחות המתלוננת: "שמע טוב, ישרמוטה תשמור עליה טוב טוב". על פי כתב האישום המתוקן, הנאשם סירב לפגוש את השוטר וכן לא הסכים למסור לו את מיקומו אותה עת.

3. לאחר הדברים האלה, שלח הנאשם הודעות טקסט אל המתלוננת, ואל בן דודה.

אל בן דודה של המתלוננת, כתב הנאשם: "אני ישחט אותה היום", "תמסור לה שאני יתארגן על עצמי ויופיע בקרוב לא המשטרה ולא המשפחה יעזרו לה", "מי שרוצה לעזור לה באמת שתכין 200 אלף עד מחר, תבטל את התלונה, במשטרה ותגיד סליחה על מה שאמרה, יש לה עד מחר לארגן את זהו עם לא אני יופיע כבר תסמכו עלי".

אל המתלוננת כתב הנאשם: "ימיך לא יאריכו ימים עד סוף השבוע הזה", "משפחה של שוטרים כולכם לא יהיה לכם חלק לעולם הבא לא יהיה כולכם", "ימוצצת מזדיינת בתחת אני יופיע לך מהגהנום ישרמותה יזונה בת זונה אני לא ירפא מימך את תשלמי על הכל", "לא ינום ולא ישן", "כמו סיירת מטכל אני יבוא הכל יהיה טוב יש תכנית נירד למתחרת פתאום נבוא", "הפייס שלי מוצף בהודעות שידעו מי את כלבה", "אנחנו נראה מי יהיה בבית משוגעים את או אני", "אחד כבר נדקר נשאר עוד 2".

4. על פי כתב האישום, בהמשך אותו היום, בשעה 16:55 אותר הנאשם על ידי שוטרים כשנהג ברכבה של המתלוננת; כשהתבקש על ידי השוטרים לעצור, אמר להם "בסדר", אולם המשיך לנהוג ברכב. בנהיגתו זו, פגע הנאשם בשני רכבים שעמדו לפניו, כמעט פגע בשוטר שהיה במקום, ונסע לעברו של שוטר אחר.

הנאשם לא שעה הנאשם לקריאות השוטרים שדרשו ממנו לעצור, המשיך בנסיעה, גם נגד כיוון התנועה, ופגע בשני רכבים נוספים, להם נגרמו נזקי מעיכה ושפשופים. הנאשם הפסיק את נסיעתו רק לאחר שאיבד שליטה על הרכב,

והתנגש בקיר ובעמוד. לאחר ההתנגשות, נטש הנאשם את הרכב, וברח לעבר חצר בניין סמוכה עד שנעצר על ידי המשטרה.

5. בעת שהובל הנאשם על ידי השוטרים אל ניידת המשטרה, אמר להם: "אני רוצח אותה אין לי מה להפסיד, היא הרסה לי את הכבוד על הכבוד שלי אני אשב מאסר עולם אני רוצח אותה לא רוצה את הילדים אני רוצח אותה אני כבר הייתי בדרך לרצוח אותה אני ארצח אותה שאני אצא אחרי אתה לא מבין אני אביא את ראש שלה בתוך שקית רק אני ישתחרר עוד 10 עוד 12 עוד 17 שנה על איומים אני ארצח אותה אין לי חיים כבר זה אני ארצח אותה רק היא יודעת מה היא עשתה תשאלו אותה אני ארצח אותה בכל הגוף אני לא אשאיר לה דם בגוף".

עוד מתואר בכתב האישום, כי הנאשם החזיק 20 יחידות של סם מסוכן מסוג חשיש במשקל כולל של 108.7009 גרם, 41 אריזות של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 241.39 גרם ו-4310 ₪. על פי כתב האישום, כל הסמים המסוכנים נתפסו ברכב בו נהג הנאשם, מתחת לגלגל הרזרבי, והיו מחולקים בשקיות.

6. במענה לכתב האישום, כפר תחילה הנאשם במיוחס לו, אולם בהמשך, עוד טרם החלה שמיעת ההוכחות, הודה במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב האישום המתוקן.

7. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעונש, והסניגור הבהיר כי בטיעוניה לעונש תציג ההגנה מסמך רפואי שיתאר את מצבו של הנאשם בעת ביצוע העבירות נשוא כתב האישום.

טיעוני הצדדים לעונש

8. המאשימה ביקשה מבית המשפט לקבוע שלושה מתחמי ענישה נפרדים, לכל סוג של עבירות בהן הורשע הנאשם; באשר לעבירות האיומים והאלימות, טענה המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, ועד מספר חודשי מאסר בפועל. מתחם זהה ביקשה התביעה לקבוע באשר לעבירות החזקת הסמים. התובעת טענה כי לגבי "יתר העבירות" נע מתחם העונש ההולם בין 14 חודשי מאסר לבין 36 חודשים.

התביעה סברה כי יש למקם את הנאשם באמצע "כל מתחם", כך שבסך הכל יוטלו עליו שלוש שנות מאסר בפועל, הכוללות מאסר מותנה בן שישה חודשים, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי לבעלי הרכבים שנפגעו. התביעה הדגישה כי היא אינה עותרת לפיצוי המתלוננת, רק לאור בקשתה שלה.

בנוסף, ביקשה התביעה להפעיל את פסילת הרישיון המותנית העומדת לחובת הנאשם וכן להטיל עליו פסילת רישיון בפועל מיום שחרורו מבית הסוהר. לבסוף עתרה התביעה להכריז על הנאשם כ"סוחר סמים", ולהורות על חילוט סך של 4,310 ₪ שנתפסו בעת מעצר הנאשם.

9. התביעה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, שהם שלמות גופה ונפשה של המתלוננת, ביטחון הציבור, ושמירה על שלומם של משתמשי הדרך לרבות השוטרים.

התובעת הדגישה כי מעשיו של הנאשם בכל הקשור לנהיגה היו ברף גבוה של עבירות ממין זה, ו-"כפסע" מעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה. התובעת טענה כי אמנם עבירת האלימות הפיסית שביצע הנאשם כלפי המתלוננת היתה ברף נמוך, יחסית, אולם לא כך לגבי האיומים שהשמיע הנאשם, גם בפניה וגם באוזני איש החוק. התובעת בטיעוניה הציגה לבית המשפט דיסק בו נשמעו חלק מהאיומים נשוא כתב האישום, שצולם באמצעות מצלמת גוף של שוטר.

התביעה טענה, כי אין חולק שהנאשם, בעת ביצוע העבירות, היה תחת השפעת סמים; לשיטת התובעת, לא רק שאין להקל עם הנאשם מטעם זה, כטענת ההגנה, אלא שיש בכך כדי להוות נסיבה לחומרה. לדברי התביעה, הנאשם נוהג להשתמש בסמים, והפרעה ההתנהגותית לה הוא טוען נגרמה בשל כך. לשיטת התובעת "לא הסמים הם אלו שגרמו לו לעשות את שעה, בטח שבמסמכים הוא מודה שנוהג להשתמש בקוקאין, קנבוס. העובדה שהוא בן אדם אלים היא זו שגרמה לו לעשות מה שעשה."

באשר למיקום הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, עמדה התביעה מחד גיסא, על עברו הפלילי של הנאשם, אולם ציינה לטובתו, מאידך גיסא, את העובדה שהוא הודה, לקח אחריות, ובכך חסך זמן שיפוטי ואת עדות המתלוננת; מכאן הבקשה לענישה במרכז המתחם.

התובעת הגישה פסיקה על מנת לתמוך בעתירתה העונשית.

10. הסיניגור, מנגד, טען כי מתחם העונש ההולם נע במקרה דנא, לכל העבירות בהן הורשע הנאשם, בין עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, ועד שנת מאסר בפועל. הסיניגור ביקש למקם את הנאשם "בסביבות האמצע" של המתחם, ולגזור עליו 13 חודשי מאסר בפועל, הכוללים "חפיפה מסוימת" של עונש המאסר המותנה.

הסיניגור טען בקשר למתחם העונש ההולם, כי עניינו של הנאשם קרוב לסייג לאחריות פלילית מסוג הגנת השכרות, וביקש ללמוד מהרציונל של רע"פ 6382/11 **קאדריה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 9.6.2013) לעניין גזר הדין בכל הנוגע לעבירות האיומים.

הסיניגור הפנה בעניין זה לדוח הרפואי שנערך ביחס לנאשם ביום ביצוע העבירות (תע/3), וכן להתנהלות הנאשם שתועדה באמצעות מצלמת הגוף של השוטרים; "איזה בר דעת יאיים בפני שוטר שמצלם אותו, יזרוק את כל האיומים בעולם?" - תמה הסיניגור.

ההגנה הדגישה כי ה"אירוע של הנהיגה" התרחש לאורך של כ-200 מטר, בלבד, ומכאן שלא היה מדובר במרדף

ארוך באופן יחסי.

באשר למיקום הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם ציין הסניגור כי הנאשם הודה במיוחס לו, והוא עושה מאמצים על מנת לתקן את דרכיו, גם במסגרת שירות בתי הסוהר שם הוא שוהה באגף נקי מסמים.

אף הסניגור הגיש פסיקה על מנת לתמוך בעתירתו העונשית.

11. הנאשם, במילתו האחרונה, אמר לבית המשפט כך:

"אני מתבייש במה שעשיתי, זה לא הדרך שלי. אני בעשר שנים האחרונות בהתדרדרות כלכלית, והייתי בפלחן נחל 3 שנים, סיימתי בגרויות ועבדתי בבטחון. הם ציירו אותי בתור רוצח, ואני לא רוצח. הייתי במצב שמכור לסמים ולא יודע מה הוא עושה. לא איזה צדיק, אני לוקח אחריות על הנהיגה ועל סיכון אנשים. אבל הם ציירו אותי כ"כ רע, הם חושבים שאני לא מדבר עם האישה, אני מדבר איתה כל יום בטלפון. אז ישבתי שבועיים והשתחררתי והיא אמרה לי למה הזמנתי משטרה. בחדר החקירות הם הורסים משפחות, אני מדבר איתה כל יום ואנחנו רוצים לעשות שלום בית. הם הורסים משפחות. לקחתי את החוק לידיים, 8 חודשים אני מחכה להחלטה. למה לענות את הבן אדם? יש לי ילדה בת שנה בבית. הילדים בוכים לי בטלפון כל יום. זה נראה לא טוב, אבל מגיע לי הזדמנות. יש לי ילדים בבית. מספיק סבלתי בחיים. עברתי ילדות לא פשוטה.

כאשר אני שומע שבית המשפט מתכוון לתת את גזר הדין במועד אחר, אני מבקש שידחה לפחות לעוד שבועיים כדי שאסיים טיפול."

מתחם העונש ההולם

העבירות שביצע הנאשם מהוות אירוע אחד

12. ראשית, בהתאם ל"מבחן הקשר ההדוק" שנקבע במסגרת ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 29.10.2014), קשר הדוק בין עבירות המהוות אירוע אחד ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה.

במקרה דנא, פשיטא בעיני, כי מעשיו של הנאשם בוצעו בסמיכות זמנים, ועל רקע שימוש בסמים ויש בהם כדי להוות אירוע אחד. עתירת התביעה לקביעת שלושה מתחמים נפרדים, בנסיבות פרשה זו, היא מלאכותית.

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

13. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם כלפי המתלוננת מגלמים את החובה לשמור על שלמות גופה ונפשה. עבירות האיזמים בהן הורשע הנאשם, הן כלפי המתלוננת, והן ביחס לבן דודה והשוטרים, מהוות ביטוי מילולי לאלימות, ופוגעות באינטרס החברתי להגן על שלווה נפשו וחופש הבחירה של הפרט. ראו למשל קביעת בית המשפט העליון ברע"פ 2038/04 **לם נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 4.1.2006):

"מלשון הסעיף עולה כי איום הוא מעשה שנעשה ("בכל דרך שהיא") כדי להפחיד או להקניט אדם בכך שייפגעו גופו, חירותו, נכסיו, שמו הטוב או פרנסתו - שלו או של אדם אחר. האיום הוא אפוא ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי, וזאת כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלווה נפשו, ביטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן פעמים רבות האיום כרוך גם בצפייה להתנהגות מסוימת מצד המאיים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום. עמד על כך השופט גולדברג ברע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל (להלן - פסק דין ליכטמן [1]), בעמ' 378:

"מניעת ההפחדה וההקנטה לשמן היא שעומדת ביסוד האינטרס החברתי המוגן בעבירת האיזמים שבסעיף 192. רוצה לומר, אינטרס החברה להגן על שלווה נפשו של הפרט (person's peace of mind) מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין. אינטרס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה והבחירה של הפרט...".

14. בהרשעתו בעבירת החזקת הסמים שלא לצריכה עצמית פגע הנאשם במלחמה בנגע הסמים, על כל הנזקים וההשלכות הקשות הקשורות בשימוש ובהחזקה שלהם. ראו לעניין זה דברי בית המשפט העליון ברע"פ 9482/09 **ביטון נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 24.7.2011):

"אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה. "עונש הולם למחזיקי סמים שלא לשימוש עצמי - קרי: למשולבים במערך ההפצה - מכוון לקבוע בהכרת הכל את החומרה היתירה שאנו מייחסים להפצת הסמים, ולהרתיע עבריינים בכוח מלשלוח ידם בפעילות ההפצה. שתי תכליות מרכזיות אלו ניתן להשיג רק על ידי הטלת עונשים חמורים" (ע"פ 966/94 אמזלג נ' מדינת ישראל ([פורסם בבנו], 12.12.1995)).". (ראו עוד בעניין זה, למשל, את ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' אמארה [ניתן ביום 4.7.2012]).

15. ברם, לגבי דידי, בנסיבות פרשה זו, העבירות החמורות ביותר שביצע הנאשם הם עבירות התעבורה; על פי עתירת התביעה לעונש, נראה שאף היא שותפה לגישה זו. נזכיר: הנאשם נטל את רכבה של בת זוגו ללא הסכמתה (הגם שלא הורשע בכך), נהג בהיותו פסול לנהיגה באופן נמהר או רשלני ("נהיגה פוזת"), נמלט מהשוטרים שהורו לו לעצור, נסע נגד כיוון התנועה, כמעט פגע בשוטרים שהיו במקום, ואף התנגש בארבעה רכבים; כל זאת עשה הנאשם בהיותו תחת השפעת סמים שנטל עובר לתחילת הנהיגה.

16. נהיגה בזמן פסילה ונהיגה בשכרות הן מבין העבירות החמורות בפקודת התעבורה. על פי פסיקת בית המשפט העליון, עבירה של נהיגה בזמן פסילה משקפת זלזול בחוק ובהחלטות בית המשפט, ומהווה סיכון לשלומם של משתמשי הדרך; ראו לעניין זה, למשל, את קביעת בית המשפט העליון בעניין רע"פ 6115/06 **מדינת ישראל נ' אבו-לבן** (ניתן ביום 8.5.2007):

"נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב (רע"פ 410/04 מזרחי נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 7.3.04; רע"פ 7019/04 אופיר נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 12.8.04; רע"פ 9399/04 קרקני נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 30.1.05; רע"פ 3878/05 בנגוזי נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 26.5.05; רע"פ 7523/06 מואסי נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 25.9.06). על כן נקבע בסעיף 67 לפקודת התעבורה, כי "מי שהודע לו שנפסל מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, וכל עוד הפסילה בתקפה הוא נוהג ברכב שנהיגתו אסורה בלי רישיון לפי פקודה זו ... דינו - מאסר שלוש שנים."

17. ביחס לעבירה של נהיגה תחת השפעת סמים, עמדה פסיקת בית המשפט העליון על כך שהסמים מערפלים את חושיו של הנהג, ובכך הוא מהווה סכנה ממשית; ראו בעניין זה קביעת בית המשפט העליון בעניין רע"פ 3638/12 **ווקנין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 6.6.2012) לפיה: "...זכור כי הנהיגה בשכרות היא מן הרעות החולות שבכביש, שסכנתן בצדן ועלולות לגרום לאסונות, בחינת 'מכונת מוות נעה'. ההחמרה היא גישת המחוקק, וסטייה ממנה היא חריג, והמחמיר אינו מפסיד."

כמו כן ראו בעניין זה את רע"פ 5456/11 **שנור נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 25.7.2011) שם קבע בית המשפט העליון כך: "הנוהג בשכרות, כפי שנאמר בבית משפט זה במספר רב של מקרים, הוא בגדר "פצצה מתקתקת" העלולה להפיל חללים - בציבור המשתמש בדרכים, בקרב הנוסעים ברכב, ואף לפגוע בנוהג עצמו. על כן ביקש המחוקק לשלוח מסר ברור, לפיו הנוהג בשכרות יענש בחומרה בגין עצם הנהיגה במצב זה (וראו לעניין זה רע"פ 5297/07 קנטורוביץ' נ' מדינת ישראל (לא פורסם); רע"פ 6418/07 עמית כהן נ' מדינת ישראל (לא פורסם); רע"פ 9876/09 בן ציון נ' מדינת ישראל (לא פורסם))."

18. מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנא היא בינונית - גבוהה. כמפורט בהרחבה לעיל, הנאשם השמיע איזמים קשים הן כלפי המתלוננת, הן כלפי בן דודה ואף איים על שוטרים, תקף את בת זוגו בכך שאחז בחוזקה בידה, והחזיק סמים מסוכנים שלא לצריכתו העצמית. בנוסף, ביצע הנאשם עבירות תעבורה שעלולות היו להסתיים בפגיעה בנפש.

19. התוצאה הפוטנציאלית של עבירות התעבורה שביצע הנאשם יכולה היתה להיות חמורה, הגם שלא התממשה ויש בכך כדי להעצים את הפגיעה בערכים המוגנים; כמתואר לעיל, הנאשם נסע בפראות נגד כיוון התנועה ותחת השפעת סמים, כמעט פגע בשוטר **ונסע לעברו של שוטר אחר** שהיה במקום, וכן, כאמור, התנגש במספר רכבים, לא פחות מארבעה.

יוער בענין זה, כי על פי פסיקת בית המשפט העליון, בעבירות תעבורה יש משמעות למבחן התוצאה שהתרחשה כתוצאה מביצוע העבירות, ויש גם משמעות למבחן התוצאה הפוטנציאלית, אפילו לא התממשה (ראו ע"פ 6492/12 דיראווי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.11.2012) (להלן: עניין דיראווי)).

20. עם זאת, לא היתה מחלוקת בין הצדדים שמנסתו של הנאשם מפני השוטרים היתה למרחק קצר באופן יחסי (ההגנה טענה כי היה מדובר במרחק של כ-200 מטר, והתביעה לא מחתה). אשר על כן, בכל הנוגע לעבירה של נהיגה נמהרת או רשלנית, הרי שזו מצויה, כאמור, ברף האמצעי של עבירות ממין זה.

מדיניות הענישה הנהוגה

21. אשר למדיניות הענישה הנהוגה: קיים טווח ענישה רחב מאוד בכל הנוגע לעבירות התעבורה שביצע הנאשם, וכן באשר לעבירות האיומים והתקיפה כלפי בת זוגו, וכל מקרה נחתך לגופו. יחד עם זאת, אביא להלן מספר דוגמאות של פסקי דין הרלוונטיים לעניין מדיניות הענישה בעבירות אלה:

§ עניין **דיראווי**: בית המשפט העליון קיבל את ערעורו של המערער, והשית עליו עונש של 20 חודשי מאסר בפועל (מתוכם 14 בתיק שם, והפעלת עונש מאסר על תנאי).

המערער הורשע בכך שנהג ברכב בהיותו מצוי בפסילת רישיון. שוטרים אשר חשדו כי המערער נוהג בפסילה, חסמו את נתיב נסיעתו, ואחד השוטרים יצא מהרכב המשטרתי, ויתר השוטרים קראו לו לעצור. המערער ניסה להימלט מהזירה, התנגש ברכב המשטרתי וכן ברכב חונה. כמו כן, בעוד אחד השוטרים עמד מול חזית רכבו של המערער, נסע הוא קדימה על מנת לפגוע בו ולהימלט; השוטר קפץ על מכסה המנוע של רכב המערער, ומשם לגג הרכב. המערער בלם את הרכב תוך הפלת השוטר באופן שגרם לו חבלה ברגלו, אז יצא מהרכב והחל להימלט רגלית.

יובהר כי בית המשפט המחוזי קבע כי **לא הוכח** כי המערער **התכוון** לפגוע בשוטר או לגרום נזק למכוניות. עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי לא נסתרה האפשרות שהשוטר קפץ על גג רכבו של המערער כדי לקצר את המרדף אחריו.

בית המשפט המחוזי גזר על המערער, בין היתר, עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, בנוסף להפעלת מאסר מותנה שהוטל עליו במסגרת תיק אחר, ו-5 וחצי שנות פסילת רישיון.

בית המשפט העליון קיבל את ערעורו של המערער נגד גזר הדין, וקבע כי העונש שהוטל עליו חורג במידה מסוימת ממדיניות הענישה ההולמת. לצד זאת, קבע בית המשפט העליון כי יש להחמיר בתקופת הפסילה שנגזרה על המערער, ולכך הסכימה שם ההגנה. בית המשפט העליון הדגיש כי לולא הסכמה זו, הקלה בעונש המאסר בלבד היתה יוצרת עונש כולל שאף הוא אינו הולם.

§ ברע"פ 5714/13 **חמד נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 28.10.2013) דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור מטעם המבקש נגד החלטת בית המשפט המחוזי שדחה את ערעורו נגד גזר הדין שנקבע בעניינו בבית משפט השלום.

המבקש הורשע בכך שנהג בעת שהיה מצוי בעונש פסילה מלקבל רישיון נהיגה, ותוך הפרת מעצר בית בו היה נתון. המבקש נסע בצורה "פרועה" במקום שאליו אסורה כניסת רכבים, ושוטרים שהיו במקום סימנו לו לעצור. המבקש האיץ את מהירות נסיעתו ודהר לעבר השוטרים אשר נאלצו לסטות מהדרך על מנת שלא להיפגע. לבסוף, לאחר שפגע במדרכה והביא לפירוק האגוז של הרכב, נטש את רכבו ונמלט רגלית מזירת האירוע.

בית משפט השלום השית על המבקש עונש של שנתיים מאסר לריצוי בפועל בגין התיק שם, והפעיל 18 חודשי מאסר על תנאי שעמדו לחובתו מתיק קודם, ובסך הכל - 42 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של המבקש נגד גזר הדין, אולם הורה על קיצור אורך המאסר המותנה שהושת עליו.

בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור מאת המבקש, וקבע כי עברו הפלילי המכביד, לרבות בתחום התעבורתי, מלמד כי המבקש אינו נרתע מלעבור על החוק, פעם אחר פעם, וכי בדין החליטו הערכאות הקודמות כי יש למצות עימו את הדין.

§ בע"פ 2264/15 **עביד נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 29.11.2015) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של המערער נגד גזר הדין שהושת בעניינו.

המערער הורשע בכך שנהג ללא רישיון ובהיותו שיכור, ולצדו אשה; כאשר ניידת משטרה כרזה לו לעצור, הוא נמלט ממנה בנסיעה פראית חרף קריאות המשטרה, חרף בקשת הנוסעת לאפשר לה לרדת, ולבסוף התנגש בניידת משטרתית. נוסעי הניידת המשטרתית נפגעו שלא באורח קשה, ונגרם נזק לרכוש.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה של בין 15 ל-35 חודשי מאסר, ודן את המערער, בין היתר, לעונש של 16 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט העליון דחה את הערעור נגד גזר הדין וקבע, בין היתר, כי העונש שהושת על המערער אינו חמור בהתחשב במצבור העבירות בהן הורשע - נהיגה בשכרות ללא רישיון, הימלטות מן השוטרים, נהיגה פראית ופגיעה באדם וברכוש, והכל לאורו של תסקיר שלא היה חיובי.

§ בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 11520-05-16 **שמביק נ' מדינת ישראל** (20.6.2016) דחה בית המשפט את ערעורו של

המערער נגד גזר הדין בעניינו.

המערער הורשע בכך שנהג בזמן שהיה פסול לנהיגה, ועצר כאשר נתבקש על ידי שוטרים שעמדו בצד הדרך. לאחר שהבחין המערער כי מדובר בשוטרים אשר דרשו ממנו להציג את רישיונותיו, האיץ את מהירות רכבו, והחל בנסיעה פוחזת ולא שעה לקריאות השוטרים שסימנו לו לעצור. במהלך נסיעתו זו, ביצע המערער פניית פרסה מסוכנת.

בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער נע בין 10 ועד 30 חודשי מאסר בפועל, והשית עליו 11 חודשי מאסר בפועל בגין התיק שם, ועוד הפעלת 6 חודשי מאסר על תנאי במצטבר ובחופף, כך שסך הכל נגזרו על המערער 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם הענישה שנקבע תואם את הפסיקה שהציג בית המשפט השלום בגזר דינו, והורה על דחיית הערעור נגד העונש שהושת על המערער נוכח נסיבותיו האישיות כפי שפורטו שם.

§ בעפ"ג (מרכז) 38078-06-15 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.4.2016) קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורו של המערער נגד גזר הדין שניתן בעניינו.

המערער הורשע בכך שתקף את בת זוגו באופן שהיכה בראשה באמצעות ידיו, השכיבה על המיטה, וגרם לה לחבלה בדמות סימן אדום בידה השמאלית. הנאשם איים על בת זוגו שיהרוג אותה וירצח אותה, וכן שבר את תירס החלון בבית הוריו, שם הסתתרה היא מפניו, יחד עם ילדם המשותף.

כאשר נודע לנאשם כי הוזעקה משטרה למקום, נהג ברכבו עת היה שיכור, והתנגש עם הרכב במעקה בטיחות, והרכב החל לעלות באש. הנאשם סרב לבקשת מתנדבים שהגיעו למקום לצאת מרכבו, ואמר לאחד מהם "תירה בי אני רוצה להתאבד". הנאשם איים באזני שוטרת שהגיעה למקום ואמר לה, בין היתר, כך: "מי אתם, אני ארצח אותך אני לא סופר אותך, אני יהרוג את אשתי לקחה לי את הילד ואני אתאבד, אני אהרוג עוד הרבה אנשים בדרך". הנאשם המשיך ואיים על השוטרים, וכן תקף אותם בכך שדחפם, ניסה לבעוט בהם ולנשוך אותם.

הנאשם הורשע באישום נוסף לפיו בהיותו תחת השפעת אלכוהול, איים על בת זוגו שירצח אותה ויהרוג אותה.

בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם בקשר לעבירות התקיפה והאיומים נגד בת זוגו נע בין 5 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ועד 12 חודשי מאסר.

בקשר לעבירות של תקיפת שוטר ונהיגה בשכרות, קבע בית המשפט מתחם עונש שבין 8 חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר.

בית משפט השלום גזר על הנאשם, בין היתר, עונש של 9 חודשי מאסר בפועל ופסילת רישיון למשך 10 חודשים.

בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המערער נגד עונש המאסר שהושת בעניינו, וקבע כי מתחמי הענישה שנקבעו על ידי בית משפט השלום לגבי כל אחד מהאירועים הם מתחמים נכונים אשר מבטאים את מדיניות הענישה הנוהגת. בית המשפט המחוזי קבע כי נוכח העובדה שהמערער עבר שינוי חיובי בתקופה שבין מתן פסק הדין לבין ההכרעה בערעורו, יש כדי להביא לקבלת הערעור ולהפחית בעונש המאסר כך שיעמוד על שישה חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. כמו כן, קבע בית המשפט המחוזי, הזדקקותו של המערער לרישיון נהיגה על מנת לטפל באשתו הובילה לקיצור תקופת פסילת הרישיון על ידי בית המשפט המחוזי, והיא נקבעה ל 6 חודשים בלבד. [אציין כבר כאן, כי פסק הדין דנא, אשר הונח על המדוכה על ידי ההגנה, כמובן, הוא חריג, מבחינה עונשית; עיון מדוקדק בפסק הדין המחוזי מלמד, להבנתי, על נסיבות אנושיות יוצאות דופן, שנגעו ללב השופטים, ובכלל זה - היותה של האשה, המתלוננת, נכה, הנזקקת לסיוע מצד הנאשם, בעלה, שהיה כבר בעיצומו של טיפול מתאים אצל שירות המבחן. כללתי פסק דין זה בגזר הדין רק משום הנימוס כלפי ההגנה, ובכדי להבהיר כי לא התעלמתי מפסק דין זה אשר הפנתה אליו, אולם לא ניתן ללמוד ממנו לענייננו, לטעמי, מאום].

§ בפ"ל 126-01-18 (י-ם) 126-01-18 **מדינת ישראל נ' גברין** (ניתן ביום 3.11.2019) הורשע הנאשם בכך שנהג בפסילה ובשכרות (עקב סרוב ליטול חלק בבדיקה לאיתור חומרים משני תודעה). בית המשפט קבע כי העבירות בהן הורשע הנאשם הן מהחמורות שבעבירות התעבורה, ועליו לפעול למיגורן. עוד קבע בית המשפט שם, כי בהיות עבירת נהיגה בפסילה בעלת יסוד נפשי, בניגוד למרבית עבירות התעבורה, היא מגלמת בתוכה חומרת יתרה, ומעידה על זלזול ברשויות החוק.

בית המשפט קבע כי לא זו בלבד שהנאשם שם חטא בכך שנהג בעת שהיה שיכור, אלא הוסיף ונהג ברכב בזמן שהיה נתון בפסילת רישיון מזה שנים רבות. במעשיו, קבע בית המשפט, הגביר הנאשם את הסכנה לציבור הנהגים והולכי הרגל.

בית המשפט סקר פסיקה רבה בגזר דינו המדגימה את מתחם העונש ההולם בשילוב עבירות תעבורה אלה (ראו שם בעמ' 6 לגזר הדין), וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר ועד 20 חודשי מאסר, לצד פסילה ממושכת (החל משלוש שנות פסילה).

נוכח העובדה כי הנאשם שם היה רצידיביסט, השית עליו בית המשפט, בין היתר, עונש של 11 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו (נקבע כי את יתרת התקופה ירצה הנאשם בדרך של עבודות שירות) ופסילת רישיון למשך 10 שנים.

§ בפ"ל (ב"ש) 4933-12-17 **מדינת ישראל נ' אבו יחיא** (ניתן ביום 14.1.2018) הורשע הנאשם בביצוע עבירות של נהיגת רכב בעודו תחת פסילה פעילה של רישיון נהיגתו ובתיקו המצורף בעבירות של נהיגת רכב כבלתי מורשה לנהיגה ובהיותו שיכור עקב נטילת סם מסוג קוקאין טרם נהיגתו ברכב.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם שם נע בין 6 חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר, ופסילת רישיון למשך שנתיים ועד 6 שנים, וגזר על הנאשם נוכח נסיבותיו האישיות עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך 4 שנים ועונשים נוספים.

22. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות של איומים היא במנעד רחב, המתחיל מענישה הצופה פני עתיד, ועד מספר חודשי מאסר לריצוי בפועל. ראו, רק לדוגמא את: רע"פ 4719/13 **צוקרן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 20.8.2013), רע"פ 9057/12 **מצרי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 4.3.2013), רע"פ 7413/14 דוד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 17.11.2014), ת"פ (ק"ג) 13619-01-16 **מדינת ישראל נ' עמר** (ניתן ביום 23.12.2018), ת"פ (רחובות) 1636-03-17 **מדינת ישראל נ' שריקי** (ניתן ביום 26.11.2018).

23. קשת הענישה הנהוגה בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית אף היא רחבה, ותלויה בסוג הסם, כמותו ונסיבות החזקתו (ראו בעניין זה את ע"פ 5741/11 **סואכרה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 20.1.2013). מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה של החזקת סמים מסוג קנבוס וחשיש בכמות שלא לצריכה עצמית נעה בין מספר חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, ועד מספר חודשי מאסר בפועל. ראו למשל: ת"פ (פ"ת) 51123-01-12 **מדינת ישראל נ' חוטריאנסקי** (ניתן ביום 23.3.2014), ת"פ (נצ'י) 18510-10-14 **מדינת ישראל נ' אחמד** (ניתן ביום 3.3.2015), ת"פ (פ"ת) 37340-06-12 **מדינת ישראל נ' בוחניק** (ניתן ביום 4.2.2014).

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

24. כמפורט לעיל, ההגנה טענה כי עניינו של הנאשם קרוב לסייג לאחריות פלילית מסוג "הגנת השכרות"; על מנת להוכיח טענה זו, הוגשה לבית המשפט מסמך רפואי מחדר מיון (ייעוץ פסיכיאטרי) מיום 28.4.2019 (יום ביצוע העבירות) שנערך על ידי ד"ר רודין.

על פי המסמך הרפואי, הנאשם שלל עבר פסיכיאטרי, ואינו נמצא במעקב או בטיפול פסיכיאטריים. מהמסמך עלה, כי הנאשם שיתף את ד"ר רודין בכך שהוא משתמש בקנבינואידים וקוקאין, ובפעם האחרונה השתמש בסמים "לפני יומיים" ומאז לא חש טוב. הנאשם טען כי הוא "חושש ששמו לו דברים בשתייה ואף פעם לא הרגיש ככה לאחר שלקח סמים".

ד"ר רודין כתב במסמך הרפואי כי הוא התרשם שבוחן המציאות והשיפוט של הנאשם היו **פנומים**, וכי התקיימה אצלו תובנה **חלקית**. לסיכום, קבע ד"ר רודין כך: "... מדובר בגבר בן 40. לא מוכר למערכת הפסיכיאטרית. ברקע שימוש בסמים. טוקסיקולוגיה חיובית לקוקאין וממריצים. **מדובר בהפרעה התנהגותית כתוצאה משימוש בסמים**... אין אינדיקציה לאשפוז פסיכיאטרי."

25. עוד הפנתה ההגנה את בית המשפט להתנהלותו של הנאשם, כפי שתועדה בזמן אמת במצלמות הגוף הנישאות על גבי השוטרים.

26. במסגרת ע"פ 3011/17 **פרץ נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 31.1.2019) (להלן: עניין פרץ) קבע בית המשפט העליון כי הטענה לפיה ביצוע העבירות נעשה על רקע שימוש בסמים או אלכוהול עלולה להיות "חרב פיפיות".

27. ואכן, בענייננו, בעוד שההגנה טענה כי יש בנתון זה משום שיקול לקולא בקביעת מתחם העונש ההולם, הרי שהתביעה טענה שדווקא השימוש בסם מהווה שיקול לחומרה. נקודת ההשקפה השונה, כמודגם לעיל הוזכרה כבר על ידי בית המשפט העליון בעניין פרץ, כך:

"טענה של שימוש קבוע בסמים או באלכוהול היא חרב פיפיות: מחד גיסא, היא מצביעה על פני הדברים על חוסר שליטה חלקי של המערער על ענייניו, באופן העשוי לכאורה להצדיק הקלה בעונשו; מאידך גיסא, חלילה לנו מלתמרץ נטילה של סמים ושימוש מופרז באלכוהול, על דרך של הפיכתם לנסיבה מקלה המבטיחה ענישה מופחתת (לדילמה ראו חילוקי הדעות שהתגלעו בע"פ 7701/14 אל טייב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.5.2016)).".

28. שאלת קרבת הנאשם לסייג לאחריות פלילית מסוג שכרות לצורך קביעת מתחם העונש ההולם נדונה במסגרת ע"פ 7701/14 **אל טייב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 16.5.2016), שם נחלקו דעות שופטי בית המשפט העליון בשאלה האם היה מקום להקל בעונשו של המערער שם, בין היתר לאור היותו שיכור בעת ביצוע העבירות; אגב שאלה זו, התקיים דיון באשר למשמעותה של שכרות שאינה מגיעה לכדי פטור מאחריות פלילית.

השופט ברון קבעה כך: "... עובדת היותו של אדם תחת השפעה של אלכוהול בעת ביצוע עבירה, שעה שנכנס במודעות למצב השכרות, אינה מהווה "קרבה לסייג לאחריות פלילית" כאמור בסעיף 40ט(א)(9) לחוק העונשין, וגם לא נסיבה מקלה אחרת. שאם לא נאמר כן, נמצאנו מעודדים שימוש מופרז באלכוהול, על ידי מתן הקלות למעשים אסורים שבוצעו בחסותו של משקה זה. לא זו היתה כוונתו של המחוקק (ראו: ע"פ 6001/13 קסה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 10 (29.1.2014)). תכליתו של סעיף 34ט לחוק העונשין היא כאמור להרחיב ולהגביר את האחריות הפלילית בגין ביצוע עבירות במצב של שכרות שנגרם מדעת. **משכך, שכרות כשלעצמה, כאשר היא תוצאה של בחירה ורצון חופשיים, אינה מהווה נסיבה מקלה - ובנסיבות מסוימות אף צריך שתהא נסיבה מחמירה.**"

השופט הנדל קבע כך: " סייג השכרות, על תנאיו, מהווה הגנה מיוחדת מפני אחריות פלילית. שני פנים להסדר זה: סייג לאחריות פלילית ומיד לאחר מכן סייג לסייג. לגישתי, **עובדת היותו של אדם שתוי מכילה צד להקל בהיבט ה"צר" של שיקולי האשם, קרי, מידת השליטה של האדם על מעשיו. עם זאת, וכפי שעולה מסעיף 34ט לחוק העונשין, התשל"ז-1977, המחוקק נתן עדיפות עקרונית לצד אחר, חמור, אשר עשוי להתקיים במצב של שכרות - העובדה שהאדם "גרם למצב זה בהתנהגותו הנשלטת ומדעת".** ההחמרה נובעת מכך שהעברין נכנס למצב השכרות מדעת ומתוך שליטה במעשיו. הוא אחראי לכך שאיננו אחראי באופן מלא. כאן המתח של הסייג. לעומת זאת, כאשר השכרות "נגרמה שלא בהתנהגותו הנשלטת או שלא מדעתו" של העברין - מצב "טהור" של שכרות - קובע החוק כי יחול הסייג לאחריות הפלילית.

הסוגיה שלפנינו היא דינו של השיכור, או השתוי, שאינו בא בכלל הסייג לאחריות הפלילית. האם יש לראות בכך שיקול לקולא? **דומני כי ההבחנה שביצע המחוקק, בין 34א(א) לבין סעיפים 34ט(ב) ו-34ט(ג), רלוונטית גם במישור זה. קרי, יש להבחין בין מצב שבו השכרות נגרמת כתוצאה מהתנהגותו של הנאשם לבין מצב שבו השכרות נגרמת שלא מדעתו ובהתנהגותו הנשלטת. במצב הראשון, נראה שאין מקום, ברגיל, להקלה בעונש. ברם, יתכן חריג בקשת הכמעט אין סופית של הנסיון האנושי.** יודגש כי המקרה הנוכחי אינו בגדר חריג המצדיק הקלה בעונש, כפי שציינה חברתי השופט ברון. במצב השני, לעומת זאת, וככל שהשכרות אינה עולה לכדי פטור מאחריות פלילית לפי סעיף 34ט(א) לחוק העונשין, דעתי הייתה נוטה לומר כי בהעדר צד החומרה - יש לתת בגזר הדין ביטוי לצד הקולא שבהעדר השליטה."

השופט דנציגר (בדעת מיעוט) קבע כך: "... מעבר לכך, ענישה היא אינה מלאכה מכנית ויש לבחון כל מקרה על פי מאפייניו הפרטניים. בנסיבות העניין סבורני כי לא ניתן להתעלם מהעובדה שהמערער היה נתון להשפעת אלכוהול בעת האירוע - אף אם סייג השכרות מדעת אינו חל בעניינו. כידוע, סעיף 40ט(א)(9) לחוק העונשין מורה כי בעת קביעת מתחם הענישה, על בית המשפט להביא בין שיקוליו את "הקרבה לסייג לאחריות פלילית כאמור בסימן ב' לפרק ה'1" [ראו: ע"פ 4109/14 קוטסימונג נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 5 (28.12.2014)]. בענייננו, אין חולק כי המערער היה נתון תחת השפעת אלכוהול בעת ביצוע מעשיו. השפעה זו מהווה בנסיבות העניין קרבה מסוימת לסייג השכרות מדעת, אשר ראוי שיינתן לה משקל.

...

לטעמי, סעיף 34ט לחוק העונשין יוצר מדרג. דהיינו, עוצמות שונות של הגנה מאחריות פלילית בהתאם ליסודו הנפשי של העבריין השיכור טרם כניסתו למצב של שכרות. בקצה האחד, ניצב סעיף 34ט(א), המעגן סייג מלא מאחריות פלילית במצב בו ביצע אדם מעשה פלילי לאחר שנכנס למצב של שכרות שלא בהתנהגותו הנשלטת או שלא מדעתו. בקצה האחר, קבוע סעיף 34ט(ג), המהווה סייג מלא לסעיף 34ט(א), בקובעו כי מקום בו "גרם אדם למצב השכרות כדי לעבור בו את העבירה, רואים אותו כמי שעבר אותה במחשבה פלילית אם היא עבירה של התנהגות, או בכוונה אם היא מותנית גם בתוצאה". בתווך בין השניים ניצב סעיף 34ט(ב) - סעיף השכרות מדעת - המהווה סייג חלקי לסעיף 34ט(א). קרי, סייג השכרות החלקית מעניק הגנה מסוימת, גם אם מתוחמת מאוד, מפני אחריות פלילית בעבירות בהן נדרש יסוד נפשי חפצי של כוונה מצד המבצע אותן, כפי שפירטתי בפסקה 17 לעיל. בהתאם לכך, סבורני כי בעוד שיש ליתן את מלוא המשקל מכוח סעיף 40ט(א)(9) לקרבה לסייג הקבוע בסעיף 34ט(א), וככל הנראה ליתן משקל זעום או לא ליתן משקל כלל לקרבה לסייג הקבוע בסעיף 34ט(ג), יש ליתן משקל חלקי לקרבה לסייג השכרות מדעת. זאת, בהתאם לנסיבות העניין - על פי מהות המעשה ומיהות העושה. יודגש, כי ממילא סעיף 40ט(א)(9) אינו קובע את מידת ההשפעה של קרבה לסייג כזה או אחר על עונשו של נאשם ומידה זו נתונה לשיקול דעתו הרחב של בית המשפט הדין בגזירת העונש באותו עניין פרטני הנדון לפנינו [ראו: רבין ו-ואקי, כרך ג' 1481]. פרשנות זו מתבקשת לטעמי נוכח מתווה החקיקה אותו קבע המחוקק בסעיף 34ט לחוק העונשין וכן בשים לב לעקרון החוקיות במשפט הפלילי הקבוע בסעיף 34ט לחוק העונשין, אשר מבטא את האיזון הפרשני שביקש המחוקק להתוות לטובתו של נאשם בדין הפלילי."

29. עולה מהאמור לעיל, כי על פני הדברים, מקום שאדם נוטל סמים מרצונו ומשתכר רק כתוצאה מכך, הרי

שברגיל - אין להתחשב בכך כשיקול לקולא בעת קביעתו של מתחם העונש ההולם (ראו בענין זה גם את: ע"פ 6001/13 קסה נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 29.1.2014), ע"פ 9356/09 פלוני נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 24.10.2010), ע"פ 799/19 צ'קול נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.7.2019), ת"פ (נתניה) 31756-09-15 **מדינת ישראל נ' בלומן** (ניתן ביום 6.7.2017) ת"פ [כ"ס] 71184-01-14 **מדינת ישראל נ' ראבי** (ניתן ביום 9.5.2017).

30. במקרה דנא - **בוודאי שעה שהעבירות החמורות ביותר אותן עבר הנאשם הן עבירות תעבורה** - סבורני שאין ליתן משקל לשכרותו של הנאשם בקביעת מתחם העונש ההולם, ולא התרשמתי כי קיימות נסיבות מיוחדות בקשר לסייג השכרות שיש בהן כדי לסטות מקביעת בית המשפט העליון בעניין אל טייב. לא יכול להיות חולק, כי עבירות תעבורה המתבצעות על רקע שכרות - הן חמורות יותר מ"סתם" עבירות תעבורה. קל וחומר בענייננו, שעה שבת זוגו של הנאשם סירבה לאפשר לו לנהוג, אם בשל מצבו התודעתי, ואם בשל פסילתו בדין מלנהוג, ואם בשל השנים גם יחד. לא נראה לי סביר, איפוא, לבצע מעין "פלגינן מתחמא", ולקבוע כי השכרות מחמירה את גוון ביצוע עבירות התעבורה, ובאותה הנשימה לקבוע כי ביחס לאיומים, הלא היא עבירת מטרה, יש להקל במתחם העונשי שייקבע לנאשם. הרי מדובר באותו השיכור ממש, באותו הנאשם, ו"כירורגיה" המבתרת את מעשיו כך שחלק מאברי העבירה יחמירו את עונשו, ואילו חלק אחר - יקל בו, לא מתיישב עם השכל הישר.

31. בבסיס הגישה דלעיל נזכיר גם את זאת: הנאשם השתמש בסמים מסוכנים טרם ביצוע העבירות מרצונו ובשליטתו. הגם שהנאשם טען כי הוא "חושש ששמו לו דברים בשתייה", הרי שטענה זו - שנטענה בעלמא - לא הוכחה, וממילא לא נטענה במסגרת ההליך המשפטי, אלא הועלתה רק בדבריו לד"ר רודין, במהלך הבדיקה הפסיכיאטרית בחדר המיון.

32. לאור האמור לעיל, ברי לטעמי כי הדיון בשאלה המשפטית האם נוכח העובדה שהנאשם ביצע גם עבירות הדורשות קיומו של יסוד נפשי מסוג "מטרה" (עבירת האיומים), ניתן להביא בחשבון את העובדה שהוא היה בעל תובנה חלקית עם בוחן מציאות ושיפוט פגומים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם (על פי סעיפים 40ט(6) ו-40ט(9)) - איננה רלוונטית כאן.

33. בקביעת מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון, כאמור, גם את הנזק **שצפוי** היה להיגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם (כמפורט לעיל).

34. לאור האמור לעיל, אני קובע כי מתחם העונש ההולם **לכלל העבירות** אותן ביצע הנאשם נע בין 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ועד 36 חודשים, יחד עם פסילת רישיון בפועל לתקופה ממושכת, של לפחות שנתיים עד 7 שנות פסילה.

העונש המתאים לנאשם

35. בעברו של הנאשם חמש הרשעות פליליות, בעבירות של גידול סמים מסוכנים (הרשעה משנת 2017) בגין הושת עליו, בין היתר, עונש של 20 חודשי מאסר בפועל; תקיפה הגורמת חבלה של ממש (בן זוג), איומים והיזק לרכוש במזיד (הרשעה משנת 2014); התפרצות למגורים, גניבה והונאה בכרטיס חיוב (הרשעה משנת 2010); הפרת הוראה חוקית (הרשעה משנת 2010); והיעדרות משירות צבאי (הרשעה משנת 2009).

36. עברו הפלילי - תעבורתי של הנאשם מונה 27 הרשעות, בהן נהיגה בזמן פסילה (הרשעה משנת 2017), ועוד.

37. הבאתי בחשבון את העובדה כי לנאשם ולמתלוננת ילדים קטינים משותפים, וכי עונש המאסר וכן פסילת הרישיון בפועל יש בהם כדי לפגוע במשפחתו. כן ראיתי לתת משקל לדברי הנאשם לפיהם הוא שוהה כיום באגף נקי מסמים, משתלב ומתמיד בטיפול בין כתלי הכלא, ומעוניין לשקם את חייו ולפתוח "דף חדש". ברם, למרבה הצער, המשקל של הרכיב דלעיל אינו משמעותי. זאת, מן הטעם הפשוט שגם לעוברי האורח, גם למשתמשי הדרך, ואפילו לשוטרים שעמדו בדרכו של הנאשם - יש משפחה וילדים. בהתנהגותו העבריינית סיכן הנאשם לא רק את התא המשפחתי שלו, אלא של רבים אחרים וטובים, אזרחים ושוטרים כאחד. נהיגה בשכרות, קל וחומר שבפסילה, חייבת, פשוט חייבת, להיתקל ביד קשה של ענישה; הקלות הבלתי נסבלת בה נפגעים אזרחים, משתמשי דרך, רוכבי אופניים, זקנים ושוטרים, כתוצאה מהתנהגות משולחת רסן של נהגים כדוגמת הנאשם - מחייבת תגובה הולמת, אם במישור ההרתעתי, ואם במישור הגמול וההלימה.

38. גם את ילדותו הקשה של הנאשם ראיתי לנגד עיני, אולם אף היא זכתה למשקל קל, בלבד, לעת עונש. הסיבה לכך היא שהנאשם כבר אינו ילד, אין זו העבירה הראשונה או השניה אותה הוא עובר, ובמילים אחרות - זה הוא "קלף" שכבר נעשה בו שימוש, פעם אחר פעם, ונס ליחו. הגיע העת לקחת אחריות בוגרת, ואין עוד טעם "להאשים" או להצביע על הסטוריה רחוקה, כנימוק להתנהלות המסכנת את הזולת, אם ביחס לבת זוג, ואם ביחס לציבור כולו. אף לקחתי בחשבון את העובדה כי לנאשם עבר פלילי בשלוש התחומים השונים עליהם הוא נותן היום את הדין: גם באלימות במשפחה, גם בסמים וגם בתעבורה. ענין זה משחק לרעתו כמובן.

39. חרף כל הדברים האלה, ואל מול כל הנסיבות לחומרא, כן מצאתי להקל עם הנאשם, בתוך המתחם, הקלה של ממש, ובאופן משמעותי, נוכח העובדה שהנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, הביע חרטה כנה ומסר שהוא מתבייש במעשיו; הנאשם אף חסך, בכך, את עדות המתלוננת, וענין זה טוב הוא בעיני בית המשפט. גברים אלימים המכים על חטא, ונמנעים מלהעביר את קורבנם במסכת ייסורים בבית המשפט - ראויים להקלה בעונשם. הוא הדין כמובן בחסכון בזמן שיפוטי ותביעתי גם יחד, שבהכרח משחק לטובת הנאשם. גם את השיקום שמבצע הנאשם בתוך בית המעצר הנחתי על כפות המאזניים, לטובת הנאשם, לעת גזירת דינו. כל אלה מחייבים, איפוא, לצד השיקולים לחומרא, סיבוב פרסה והליכה של כברת דרך נאה, בדרך חזרה, לקראת הנאשם, בתוך המתחם.

40. אשר על כן, נוכח כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 19 חודשים.

ב. אני מפעיל את המאסר המותנה משך 6 חודשים שנגזר על הנאשם במסגרת ת"פ 16603-06-16 מיום 29.5.17 למשך 6 חודשים, כאשר 3 חודשים ירוצו במצטבר ואילו 3 חודשים ירוצו בחופף לעונש.

ג. סך הכל איפוא יישא הנאשם בעונש של 22 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

ד. מאסר למשך 5 חודשים, אולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא יעבור כל עבירה בה הורשע כאן (זולת נהיגה ללא ביטוח) משך 36 חודשים מיום שחרורו.

ה. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק ברשיון נהיגה למשך 5 שנים מיום שחרורו מבית הסוהר, כאשר עונש זה כולל בחובו הפעלת פסילה על תנאי למשך 6 חודשים שהוטלה על הנאשם במסגרת פל"א 6066-05-13 מיום 2.3.17.

לא מצאתי להורות על חילוט הכספים שנתפסו ברכב הנאשם, ולא ראיתי, בנסיבות פרשה זו, להכריז עליו כעל סוחר סמים, לא רק משום שהטענה נטענה כמעט אגב אורחא, אפילו בלשון רפה, כך נדמה, על ידי התביעה, בשולי טיעוניה (ולא בשלב המתאים - הוא הכרעת הדין), אלא גם לגופו של ענין. ודוק: כאשר אין המדובר בעבירה של סחר בסם, אלא בהחזקה גרידא, גם לשימוש שאינו עצמי כמובן, הרי שלא כל עבירה גוררת הכרזה על אדם כעל סוחר סמים, מניה וביה. רק מקום בו העובדות מדברות בעד עצמן, בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים, והן מספרות על החזקה לשם מסחר והפקת רווח, אזי עובר הנטל אל הנאשם (ראו את דנ"פ 10402/07 מטיס נ' מדינת ישראל, פורסם ביום 29.1.08).

כך למשל, כאשר מדובר במעבדת סמים, למשל, או אפילו בקילו קנבוס, מחולק היטב לצד משקל אלקטרוני, אזי פשיטא שהנאשם צריך להפריך חזקה עובדתית מתבקשת; לא כך הם פני הדברים כאן.

במקרה דנא, כמות הסם שנתפסה, כ-108 גרם חשיש ועוד כ-241 גרם קנבוס (הגם שחולקו לשקיות), יחד עם העובדה שהסם והכסף של הנאשם (₪ 4,310) נתפסו ברכב שלא שייך לו - עדיין אינן מבססות חזקה עובדתית חד-משמעית לפיה הנאשם החזיק את הסמים לצורך הפקת רווח.

הסמים - יושמדו.

המוצגים - לשיקול דעת קצין חקירות.

הכספים - יוחזרו לנאשם.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ד טבת תש"פ, 21 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.